

УДК 342.9:347.9(477)

https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-11(41)-1104-1115

Муляр Галина Володимирівна доктор юридичних наук, професор, старший викладач циклової комісії юридичних дисциплін, Київський професійно-педагогічний фаховий коледж імені Антона Макаренка, https://orcid.org/0000-0003-2636-0509.

Сухоребра Тетяна Іванівна доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри права, Вінницький торговельно-економічний інститут, Державний торговельно-економічний університет, м. Вінниця, https://orcid.org/0000-0002-2918-4574.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Анотація. У статті досліджено сучасний стан і напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення прозорості адміністративного судочинства в Україні в умовах воєнного стану та реалізації курсу на європейську інтеграцію. Проаналізовано конституційні, процесуальні та інформаційно-правові засади відкритості судової влади, зокрема положення Конституції України, Кодексу адміністративного судочинства, законів України «Про судоустрій і статус суддів», «Про доступ до судових рішень», «Про інформацію» та «Про відкритість використання публічних коштів». Особливу увагу приділено впливу воєнного стану на реалізацію принципу гласності, викликам забезпечення балансу між публічністю та інформаційною безпекою, а також ролі цифрових технологій — передусім системи «Електронний суд» — у підтриманні доступності правосуддя.

Зроблено акцент на необхідності гармонізації національного законодавства зі стандартами Ради Європи, зокрема Рекомендацією CM/Rec(2010)12 Комітету Міністрів та Бангалорськими принципами поведінки суддів. Доведено, що прозорість адміністративного судочинства виступає системною гарантією реалізації принципу верховенства права й довіри громадян до судової влади. Запропоновано ухвалення єдиного Закону України «Про відкритість судової влади», удосконалення електронного судочинства та створення інституційного механізму незалежного моніторингу прозорості судів.

Результати дослідження підтверджують, що забезпечення «захищеної прозорості» в умовах воєнного стану є не лише можливим, а й необхідним для

зміцнення демократичних засад держави, підвищення ефективності судового врядування та наближення України до європейських стандартів належного правосуддя.

Ключові слова: прозорість; адміністративне судочинство; гласність; відкритість судової влади; електронний суд; верховенство права; воєнний стан; євроінтеграція; судове врядування; інформаційна безпека.

Muliar Halyna Volodymyrivna Doctor of Law, Professor, Senior Lecturer of the Cycle Commission of Legal Disciplines, Kyiv Professional-Pedagogical Vocational College named after Anton Makarenko, https://orcid.org/0000-0003-2636-0509.

Sukhorebra Tetiana Ivanivna Doctor of Legal Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Law, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of the State University of Trade and Economics, Vinnytsia, https://orcid.org/0000-0002-2918-4574

REGULATORY AND LEGAL FRAMEWORK FOR ENSURING TRANSPARENCY OF ADMINISTRATIVE JUSTICE IN UKRAINE: CURRENT STATE AND DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT

Abstract. The article explores the current state and prospects of improving the regulatory and legal framework for ensuring transparency in administrative justice in Ukraine under martial law and the country's European integration course. The authors analyze the constitutional and procedural foundations of judicial openness, including the provisions of the Constitution of Ukraine, the Code of Administrative Procedure, and specialized laws on access to information and court decisions. Particular attention is paid to the impact of martial law on the implementation of the principle of publicity, the challenges of balancing transparency and information security, and the role of digital technologies — especially the "Electronic Court" system — in maintaining the accessibility of justice.

The study highlights the importance of harmonizing national legislation with European standards, such as the Bangalore Principles of Judicial Conduct and the Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers of the Council of Europe. It is emphasized that transparency in administrative justice serves as a systemic guarantee of the rule of law and public trust in the judiciary. The authors propose the development of a unified Law of Ukraine "On the Openness of Judicial Power," the introduction of an institutional monitoring mechanism for transparency, and the improvement of electronic justice procedures. The results of the research demonstrate that ensuring "protected transparency" under wartime conditions is not only possible but essential for safeguarding democratic governance and the legitimacy of judicial power in Ukraine.

Keywords: transparency; administrative justice; publicity; openness of judicial power; electronic court; rule of law; martial law; European integration; judicial governance; information security.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку українського адміністративного судочинства характеризується одночасним поєднанням двох взаємопов'язаних процесів – необхідності забезпечення безумовної прозорості судової влади як фундаментальної демократичної цінності та потреби адаптації правової системи України до стандартів Європейського Союзу. Прозорість, відкритість та підзвітність адміністративних судів становлять базові умови довіри громадян до судової влади, формування позитивного іміджу держави в міжнародному правовому просторі й належної реалізації принципу верховенства права.

В умовах воєнного стану перед системою адміністративного судочинства постають нові виклики, пов'язані з необхідністю балансування між публічністю судового процесу та захистом інформаційної безпеки, прав учасників справи й інтересів національної оборони. Воєнні обставини призвели до часткового обмеження доступу до судових засідань, зміщення акцентів у судовій комунікації, підвищення ролі дистанційних технологій та електронного правосуддя. У таких умовах особливої ваги набуває нормативно-правове забезпечення прозорості, яке має гарантувати стабільність функціонування адміністративних судів, дотримання принципу гласності та забезпечення суспільного контролю навіть у період надзвичайних ситуацій.

Крім того, імплементація європейських стандартів судового врядування та рекомендацій Ради Європи (зокрема CM/Rec(2010)12, Бангалорських принципів поведінки суддів, позицій GRECO) зумовлює необхідність глибокого перегляду українського законодавства у сфері судоустрою, інформаційної відкритості та цифрової комунікації судів. Євроінтеграційний курс України вимагає не лише формального наближення норм до acquis communautaire, а й створення дієвих механізмів прозорості – таких, що унеможливлюють прояви корупції, сприяють публічній звітності судової системи та забезпечують громадянам ефективний доступ до правосуддя.

Таким чином, на сучасному етапі виникає об'єктивна потреба у науковому осмисленні стану нормативно-правового забезпечення прозорості адміністративного судочинства в Україні, виявленні його прогалин, суперечностей і відповідності міжнародним стандартам, а також у виробленні пропозицій щодо вдосконалення відповідного законодавства з урахуванням умов воєнного стану та стратегічного курсу держави на членство в Європейському Союзі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика прозорості та відкритості адміністративного судочинства посідає значне місце в сучасних українських правових дослідженнях. Теоретичні засади транспарентності судової влади розкриваються у працях Є. О. Федоренка, який обґрунтовує адміністра-

тивно-правові засади реалізації принципу транспарентності в діяльності суб'єктів адміністративного судочинства та визначає її як системну гарантію легітимності судових рішень [1]. О. Авраменко акцентує на процесуальних аспектах забезпечення відкритості судових процедур, наголошуючи на необхідності посилення поінформованості громадськості про роботу адміністративних судів [2]. Т. В. Новікова досліджує прозорість судочинства крізь призму публічного контролю та довіри суспільства до судової влади [3], тоді як О. Шевчук аналізує проблеми впровадження електронного адміністративного процесу як інструменту підвищення прозорості правосуддя [4]. У зарубіжному вимірі доцільно звернути увагу на рекомендації Ради Європи CM/Rec(2010)12 та Бангалорські принципи поведінки суддів, які формують етичні й організаційні стандарти відкритості судової діяльності. Разом із тим, незважаючи на наявність значної кількості наукових розвідок, питання нормативно-правового забезпечення прозорості адміністративного судочинства в умовах воєнного стану та євроінтеграційних трансформацій досі залишаються недостатньо комплексно дослідженими, що зумовлює потребу в подальшому науковому аналізі та розробці рекомендацій щодо удосконалення національного законодавства.

Метою статті є – всебічний аналіз сучасного стану нормативно-правового забезпечення прозорості адміністративного судочинства в Україні в контексті воєнного стану та євроінтеграційних процесів, визначення ключових проблем його реалізації на практиці, а також формулювання науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення національного законодавства з урахуванням стандартів Європейського Союзу та Ради Європи.

Виклад основного матеріалу. Прозорість судового процесу виступає фундаментальною складовою принципу верховенства права й довіри громадськості до судової влади. Вона реалізовується через відкритість судових засідань, публічність рішень, доступ до процесуальної інформації, а також підзвітність суддів і судових органів суспільству. У контексті адміністративного судочинства прозорість набуває особливої важливості, оскільки суди у цій юрисдикції здійснюють контроль за публічно-правовою діяльністю влади, гранул та інших державних або муніципальних органів. Таким чином, транспарентність слугує не лише гарантією ефективного правосуддя, але й механізмом підвищення якості адміністративного управління та запобігання корупції.

Довіра суспільства до судової влади є критичною передумовою легітимності судочинства. Якщо громадяни не переконані, що суди діють відкрито, справедливо і незалежно – це підриває системну здатність правосуддя виконувати свої функції. Міжнародна практика наголошує: «правосуддя має здійснюватися не лише — воно має бути очевидним для спостерігача».

Нормативно-правове забезпечення прозорості має міжнародний фундамент. Так, Бангалорські принципи поведінки суддів (схвалені Резолюцією

№ 2006/23 Економічної та соціальної ради ООН) містять серед ключових показників незалежність, об'єктивність, чесність і непідкупність, дотримання етичних норм, рівність та компетентність суддів [5].

У коментарях до цих принципів зазначається, що вони передбачають підзвітність суддів відповідним органам «для підтримки та подальшого розвитку довіри до судової системи» [6].

Окрім цього, стандартами Ради Європи слугують рекомендації CM/Rec (2010)12, що регулюють судове врядування, включаючи відкритість, прозорість та підзвітність судової влади. У контексті адміністративного судочинства ці стандарти мають важливе значення для країн-членів ЄС та держав-партнерів, зокрема й України.

А. Романова підкреслює, що інтеграція таких стандартів у національне законодавство сприяє підвищенню якості правосуддя та узгодженості із демократичними цінностями [7, с.375].

У контексті адміністративного судочинства особлива роль відводиться забезпеченню рівного доступу всіх учасників до інформації, усуненню корупційних ризиків через відкритість процедур та реалізації права на справедливий і публічний розгляд справи. Водночас в умовах воєнного стану та гібридних загроз питання інформаційної безпеки і захисту даних набувають цілком конкретного значення, що ставить перед правовим забезпеченням прозорості нові виклики.

Конституція України закріплює базові принципи функціонування судової влади, серед яких відкритість, гласність і підзвітність суспільству. Відповідно до статті 129 Конституції України, основними засадами судочинства є законність, рівність усіх учасників процесу перед законом і судом, гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. Конституційна норма закладає основу для розвитку спеціального процесуального регулювання прозорості адміністративного судочинства [8].

Згідно з частиною 1 статті 3 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», суд здійснює правосуддя на засадах верховенства права, законності, незалежності суддів, а також гласності судового процесу. Крім того, стаття 6 цього Закону визначає обов'язок судів забезпечувати відкритість судової діяльності, якщо інше не передбачено законом у зв'язку із захистом державної таємниці чи безпеки учасників процесу [9].

Отже, на конституційному рівні закріплено правові передумови для функціонування принципу прозорості, що корелює з європейськими стандартами належного правосуддя, закріпленими у статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Кодекс адміністративного судочинства України (надалі – КАС України) містить низку норм, які конкретизують зміст принципу гласності та відкритості

судового процесу. Так, відповідно до статті 11 КАС України, адміністративне судочинство здійснюється на засадах гласності та відкритості судового розгляду, крім випадків, передбачених законом [10].

Стаття 12 КАС гарантує право кожної особи на інформацію про дату, час і місце розгляду справи, а також на доступ до судових рішень. Судові рішення, ухвалені у відкритому засіданні, оголошуються прилюдно, за винятком випадків, коли це суперечить інтересам національної безпеки або охорони державної таємниці [10].

Важливим аспектом забезпечення прозорості є обов'язок суду фіксувати судовий процес технічними засобами (ст. 229 КАС України), що створює гарантії достовірного документування процесу й забезпечує можливість перевірки дотримання процесуальних прав [10].

Таким чином, КАС України формує системну правову рамку реалізації принципу прозорості адміністративного судочинства через поєднання процесуальних гарантій відкритості з інструментами інформаційного доступу.

Ключову роль у забезпеченні прозорості відіграє Закон України «Про доступ до судових рішень», який закріплює право кожного на безоплатний цілодобовий доступ до судових рішень через Єдиний державний реєстр судових рішень (ЄДРСР). Відповідно до статті 2 цього Закону, усі рішення судів України є відкритими для загального доступу, за винятком тих, що містять інформацію з обмеженим доступом [11].

Поряд із цим, Закон України «Про інформацію» визначає прозорість діяльності державних органів як один із принципів інформаційних відносин (ст. 10), а також встановлює обов'язок суб'єктів владних повноважень надавати публічну інформацію на запит (ст. 19) [12].

Додаткову гарантію відкритості використання публічних коштів створює Закон України «Про відкритість використання публічних коштів», який передбачає обов'язок органів державної влади оприлюднювати інформацію про витрати, включно з фінансуванням судової системи [13].

Ці нормативні акти у сукупності формують систему правового забезпечення прозорості судової діяльності, де адміністративні суди мають діяти в межах принципів відкритості, доступності та публічної звітності.

Суттєвий вплив на практичну реалізацію принципу прозорості мають інституції судового врядування – Вища рада правосуддя (надалі – ВРП), Державна судова адміністрація України (надалі – ДСА), а також Рада суддів України.

ВРП відповідно до статті 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» забезпечує формування доброчесного суддівського корпусу, розглядає дисциплінарні справи суддів і оприлюднює результати своєї діяльності у відкритому доступі, що є проявом інституційної прозорості [14].

ДСА, своєю чергою, відповідає за ведення ЄДРСР, адміністрування порталу «Судова влада України», а також за впровадження системи «Електронний

суд». Остання сприяє спрощенню комунікації між учасниками процесу та забезпечує дистанційний доступ до матеріалів справи, що набуло особливого значення в умовах воєнного стану, коли фізична присутність сторін у суді часто є неможливою.

Інституційна відкритість реалізується також через публічні звіти про діяльність судів, надання статистичних даних, оприлюднення результатів моніторингу дисциплінарної практики та публічні консультації з питань реформування правосуддя.

Таким чином, система нормативно-правового забезпечення прозорості адміністративного судочинства в Україні має комплексний характер, охоплюючи конституційні, процесуальні, інформаційні та інституційні елементи. Водночас її ефективність безпосередньо залежить від реальної імплементації принципу гласності у судовій практиці, технічної спроможності інформаційних систем і забезпечення балансу між відкритістю та національною безпекою в умовах воєнного стану.

Запровадження воєнного стану в Україні Указом Президента № 64/2022 від 24 лютого 2022 року суттєво вплинуло на механізми реалізації принципу прозорості в судовій діяльності. Згідно з положеннями Закону України «Про правовий режим воєнного стану», держава може тимчасово обмежувати окремі конституційні права, зокрема право на публічне висвітлення судових процесів, якщо це обумовлено потребами національної безпеки [15].

У практиці адміністративних судів це призвело до зміни форм участі сторін у засіданнях, переходу до дистанційних форматів і часткового закриття засідань, пов’язаних із державною таємницею чи захистом учасників. Водночас такі обмеження повинні мати чітке правове обґрунтування та пропорційний характер.

Отже, у період воєнного стану реалізація принципу гласності набуває особливого балансу між відкритістю та захистом безпеки держави, що потребує постійного нормативного коригування та посилення процедурних гарантій для сторін.

Крім того, обмеження діяльності порталу «Судова влада України» у перші місяці війни ускладнило своєчасний доступ громадян до судових рішень та розкладу засідань. Питання кібербезпеки стало пріоритетним, оскільки будь-яке розкриття персональних даних або службової інформації могло створити ризики для учасників справи.

Таким чином, забезпечення прозорості в сучасних умовах тісно пов’язане з інформаційною безпекою, що зумовлює потребу у впровадженні правових механізмів контролю за обсягом публічної інформації, яка розміщується у відкритих джерелах.

Одним із найважливіших чинників збереження прозорості в кризових умовах стала система «Електронний суд», яка забезпечує подання позовів,

доказів та клопотань в електронному вигляді, а також дистанційну участь сторін у процесі.

Система інтегрована з Єдиним державним реєстром судових рішень, що дозволяє учасникам процесу в режимі реального часу відстежувати ухвали та постанови. Це свідчить про перехід від формальної до функціональної прозорості, коли громадяни отримують не лише доступ до інформації, а й реальну можливість брати участь у процесі дистанційно.

Разом із тим, науковці звертають увагу на потребу вдосконалення правового регулювання електронного адміністративного судочинства, оскільки існуюча нормативна база ще не повністю врегульовує питання автентифікації користувачів, захисту електронних доказів і збереження конфіденційності комунікації сторін [16, с. 198].

В умовах війни українські суди формують нову доктрину «захищеної прозорості», що поєднує гласність процесу з мінімізацією ризиків для учасників. Зокрема, суди зобов'язані оприлюднювати рішення без зазначення чутливих персональних даних, забезпечувати шифрування відеозв'язку під час засідань і публікувати узагальнену статистику замість індивідуальних звітів.

Європейський досвід (наприклад, рішення ЄСПЛ Baka v. Hungary, 2016) доводить, що відкритість судової влади не може бути жертвою політичних чи воєнних обставин; навпаки, у період криз вона стає головною гарантією демократичності держави. Відповідно, практика українських адміністративних судів, які продовжують функціонувати навіть у прифронтових регіонах, є підтвердженням стійкості судової системи та її здатності адаптувати механізми прозорості до надзвичайних умов [17].

Таким чином, у сучасних умовах воєнного стану прозорість адміністративного судочинства в Україні не втрачає своєї цінності, а трансформується у форму цифрової та безпечної відкритості. Подальше вдосконалення нормативного забезпечення у цій сфері має ґрунтуватися на принципах пропорційності обмежень, технологічної інноваційності та сумісності з європейськими стандартами судового врядування.

Першочерговим напрямом удосконалення нормативно-правового регулювання прозорості адміністративного судочинства є подальша гармонізація українського законодавства з правом Європейського Союзу та рекомендаціями Ради Європи. Зокрема, Рекомендація CM/Rec(2010)12 Комітету Міністрів Ради Європи наголошує, що суди мають активно забезпечувати відкритість своєї діяльності через використання інформаційних технологій, публікацію статистичних даних, звітів і матеріалів судових рішень у доступній для громадян формі [18].

Україна вже впровадила окремі норми, наближені до acquis communautaire, проте відсутній єдиний комплексний акт, який би визначав стандарти інформаційної відкритості судової влади. Доцільним є ухвалення спеціального Закону

України «Про відкритість судової влади», який би унормував засади доступу до судової інформації, регламентував питання відкритих даних, медіакомунікації судів та гарантії публічного контролю.

В умовах цифровізації суспільства та воєнних обмежень ключовим інструментом забезпечення прозорості стає електронне судочинство. Проте нині механізм його нормативного регулювання залишається фрагментарним. Необхідно чітко визначити процесуальний статус електронних доказів, стандарти їх автентифікації, порядок проведення онлайн-засідань і процедури технічного фіксування судового процесу.

В умовах воєнних дій актуальним стає формування концепції «захищеної прозорості», яка передбачає правовий баланс між відкритістю судового процесу та захистом інформаційної безпеки. Доцільно внести зміни до КАС України та Закону «Про правовий режим воєнного стану», передбачивши чіткі критерії тимчасового обмеження відкритості засідань і порядок поновлення публічності після завершення бойових дій.

Також доцільним є запровадження електронного архіву судових засідань, який зберігатиме відеозаписи процесів для подальшого відкритого доступу після стабілізації безпекової ситуації. Такий механізм дозволить забезпечити неперервність принципу гласності навіть у надзвичайних умовах.

Таким чином, стратегічним завданням державної політики у сфері правосуддя є перехід від формального декларування відкритості до інституційно закріпленої та технологічно гарантованої прозорості, що узгоджується з європейськими стандартами належного врядування. Реформування нормативно-правового забезпечення має ґрунтуватися на принципах пропорційності, цифрової безпеки та публічної підзвітності, що у перспективі посилить довіру громадян до адміністративного судочинства і сприятиме зміцненню демократичних засад держави.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що принцип прозорості адміністративного судочинства є невід'ємною складовою демократичної моделі правосуддя та визначальним чинником формування довіри суспільства до судової влади. Конституція України, Кодекс адміністративного судочинства та спеціальні закони забезпечують комплексне нормативно-правове підґрунтя для реалізації цього принципу, однак ефективність його практичного застосування значною мірою залежить від технологічних, організаційних і безпекових умов функціонування судової системи.

Воєнний стан в Україні висунув нові виклики для забезпечення відкритості правосуддя, зумовивши необхідність балансування між гласністю та національною безпекою. Незважаючи на об'єктивні обмеження, адміністративні суди продовжують реалізовувати принцип прозорості шляхом активного використання дистанційних технологій, системи «Електронний суд», оприлюднення рішень у

ЄДРСР та налагодження комунікації з громадськістю. Водночас практика показує, що чинна нормативна база потребує подальшого вдосконалення з урахуванням воєнних умов та цифрових трансформацій.

Удосконалення нормативно-правового забезпечення прозорості адміністративного судочинства в Україні має здійснюватися за трьома основними векторами: 1) Євроінтеграційний – гармонізація національного законодавства з правом ЄС і стандартами Ради Європи; 2) Цифрово-інституційний – розвиток електронного судочинства, захищених інформаційних систем і публічних реєстрів; 3) Етичний та комунікаційний – формування культури відкритості, професійної відповідальності та публічної звітності судової влади.

Реалізація цих напрямів дозволить не лише зміцнити прозорість адміністративного судочинства, але й підвищити рівень довіри громадян до судової системи, що є необхідною умовою для стійкого розвитку правової держави та інтеграції України до європейського правового простору.

Література:

1.Федоренко Є. Адміністративно-правові засади реалізації принципу транспарентності в діяльності адміністративних судів: проблематика наукового підходу. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 1. С. 177–182.

2. Авраменко О. Особливості реалізація засад прозорості в адміністративному судочинстві україни. Актуальні проблеми правознавства. 2020. № 1. С. 44–47.

3. Новікова Т. Транспарентність адміністративного процесу в умовах діджиталізації. Часопис Київського університету права. 2022. № 2-4. С. 46–52.

4. Electronic administrative judicial procedure of ukraine and the right to judicial protection: problems of legal regulation and practical issues / O. Shevchuk et al. Juridical tribune - review of comparative and international law. 2024. No. 14. P. 98–115.

5. Бангалорські принципи поведінки суддів : від 19.05.2006 № 995_j67. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/995_j67?utm_source=chatgpt.com#Text (дата звернення: 04.11.2025).

6. Коментар змісту міжнародних стандартів та міжнародно–правових актів щодо правил поведінки суддів у соціальних мережах. Інститут прикладних гуманітарних досліджень. URL: https://nsj.gov.ua/files/1729663451Коментар%20міжнародних%20стандартів%20щодо%20поведінки%20суддів%20в%20соціальних%20мережах.pdf?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 04.11.2025).

7. Романова А. Бангалорські принципи поведінки суддів як основа суддівської етики. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2024. № 86. С. 375–379.

8. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення: 04.11.2025).

9. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII : станом на 4 черв. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text (дата звернення: 04.11.2025).

10. Кодекс адміністративного судочинства України : від 06.07.2005 : станом на 31 жовт. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text (дата звернення: 04.11.2025).

11. Про доступ до судових рішень : Закон України від 22.11.2005 № 3262-IV : станом на 25 берез. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text (дата звернення: 04.11.2025).

12. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII : станом на 14 черв. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text (дата звернення: 04.11.2025).

13. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 11.02.2015 № 183-VIII : станом на 14 черв. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text (дата звернення: 04.11.2025).

14. Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII : станом на 15 квіт. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text (дата звернення: 04.11.2025).

15. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII : станом на 14 трав. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text (дата звернення: 04.11.2025).

16. Шевчук С. Принцип диспозитивності як основа адміністративного судочинства: новітній дискурс. Науковий вісник публічного та приватного права. 2023. № 1. С. 196–200.

17. СПРАВА «БАКА ПРОТИ УГОРЩИНИ» (BAKA v. HUNGARY). European Court of Human Rights. URL: https://rm.coe.int/16806b51c7 (дата звернення: 04.11.2025).

18. Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38#Text (дата звернення: 04.11.2025).

References:

1. Fedorenko, Ye. O. (2023). Administratyvno-pravovi zasady realizatsii pryntsypu transparentnosti v diialnosti administratyvnykh sudiv: problematyka naukovoho pidkhodu [Administrative and legal principles of implementation of transparency in the activity of administrative courts: scientific approach issues]. *Aktualni problemy vitchyznianoi yurysprudentsii – Actual Problems of Domestic Jurisprudence*, 1, 177–182 [in Ukrainian].

2. Avramenko, O. (2020). Osoblyvosti realizatsii zasad prozorosti v administratyvnomu sudochynstvi Ukrainy [Features of realization of transparency principles in administrative justice of Ukraine]. *Aktualni problemy pravoznavstva – Actual Problems of Jurisprudence*, 1, 44–47 [in Ukrainian].

3. Novikova, T. (2022). Transparentnist administratyvnoho protsesu v umovakh didzhytalizatsii [Transparency of the administrative process in the conditions of digitalization]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava – Journal of Kyiv University of Law*, 2–4, 46–52 [in Ukrainian].

4. Shevchuk, O. et al. (2024). *Electronic administrative judicial procedure of Ukraine and the right to judicial protection: problems of legal regulation and practical issues. Juridical Tribune – Review of Comparative and International Law*, 14, 98–115.

5. *Bangalore Principles of Judicial Conduct*: from May 19, 2006 No. 995_j67. (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/995_j67#Text [in Ukrainian].

6. *Komentar zmistu mizhnarodnykh standartiv ta mizhnarodno-pravovykh aktiv shchodo pravyl povedinky suddiv u sotsialnykh merezhakh* [Commentary on international standards and acts concerning rules of judges' behavior in social networks]. Institute of Applied Humanities Research. Retrieved from https://nsj.gov.ua/files/1729663451Коментар%20міжнародних%20стандартів%20щодо%20поведінки%20суддів%20в%20соціальних%20мережах.pdf (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

7. Romanova, A. (2024). Bangalore Principles of Judicial Conduct as the Basis of Judicial Ethics [Banhalorski pryntsypy povedinky suddiv yak osnova suddivskoi etyky]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 86, 375–379 [in Ukrainian].

8. *Constitution of Ukraine*: from June 28, 1996 No. 254k/96-VR (as of Jan 1, 2020). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

9. *On Judiciary and Status of Judges*: Law of Ukraine from June 2, 2016 No. 1402-VIII (as of June 4, 2025). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

10. *Code of Administrative Procedure of Ukraine*: from July 6, 2005 (as of Oct 31, 2025). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

11. *On Access to Court Decisions*: Law of Ukraine from Nov 22, 2005 No. 3262-IV (as of Mar 25, 2025). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

12. *On Information*: Law of Ukraine from Oct 2, 1992 No. 2657-XII (as of June 14, 2025). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

13. *On Openness of Use of Public Funds*: Law of Ukraine from Feb 11, 2015 No. 183-VIII (as of June 14, 2025). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

14. *On the High Council of Justice*: Law of Ukraine from Dec 21, 2016 No. 1798-VIII (as of Apr 15, 2024). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

15. *On the Legal Regime of Martial Law*: Law of Ukraine from May 12, 2015 No. 389-VIII (as of May 14, 2025). (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].

16. Shevchuk, S. (2023). Pryntsyp dyspozytyvnosti yak osnova administratyvnoho sudochynstva: novitnii dyskurs [The principle of dispositivity as the basis of administrative justice: a new discourse]. *Naukovyi visnyk publichnoho ta pryvatnoho prava – Scientific Bulletin of Public and Private Law*, 1, 196–200 [in Ukrainian].

17. *Case "Baka v. Hungary"*. European Court of Human Rights. Retrieved from https://rm.coe.int/16806b51c7(Accessed 04.11.2025).

18. *Recommendation CM/Rec (2010) 12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities*. (zakon.rada.gov.ua). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38#Text (Accessed 04.11.2025) [in Ukrainian].